

חולין פרק ג אלו טרפות דף מז

היה דם ונרקב וסופו ליקב, ר' סמא בנו בל רבא אמר שריאה בצבע צהוב כמו כשות או כרכוס או ביצה טרפה. ר' כהנא אמר שריאה שהמראה שלה דומה לכבד כשרה אבל אם דומה לבשר פסולה וסימן לדבר הפסוק "ובשר בשדה טרפה".

רבינא אמר אם יש מקום בריאה סגור שאם מנפחים את הריאה באוויר אינו מתנפח, עושים באטם נקב אם יוצא ממנו מוגלה כשר משום שבחיי הבהמה המוגלה מתרפאת, אם לא יוצא ממנו מוגלה מנפחים את הריאה אוויר ובודקים אם יוצא מהחור באטם אוויר מוכח שהוא מתנפח קצת וכשר ואם לא יוצא ממנו אוויר טריפה.

ר' יוחנן אמר שריאה שהבשר שלה נשפך בתוכה כמים כשרה, ומשמע שחסרון מבפנים לא נחשב חיסרון ואמר רבא שצריך לשפוך את הריאה לתוך כלי חלק ולראות שאם יש בתוך הנוזל קטמים לבנים סימן שהוא שנימוחו גם הסימפונות שהם הצינורות שמוליכים אוויר לריאה מהקנה וטריפה. במשנה כתוב שריאה שניקבה טריפה וריאה שחסרה טרפה ולכאורה משמע שחסרה מבפנים טריפה, דוחה הגמ' שהכוונה לדעת ר' שמעון שנקב אינו מטריף אלא אם ניקבו הסימפונות אבל חיסרון מטריף. ר' נחמן אמר שריאה שהתרוקן מבשרה אפילו שיעור רביעית כשרה וכך כתוב בברייתא שאם נימוקה הריאה או ניטל השלפוחית או שהתליע הכבד כשרה.

ריאה שיש על הקרום שתי בועות סמוכות זו לזו רבא אמר שהבהמה טרפה משום שידוע שיש נקב בריאות ואין לזה בדיקה במים משום שהבועות סותמות את הנקב, אם יש בועה אחת שנראית כשתים עושים נקב באחת מהם ואם יוצא המוגלה גם מהבועה השניה מוכח שהם מחוברים ובועה אחת כשרה.

עוד אמר רבא שיש 5 אונות לריאה, אם הבהמה תלויה ברגליה אחוריות ובני מעיה לכיוון השוחט ישנם שתי אומות גדולות מתחת לאומה הימנית יש 3 אונות קטנות ומתחת לאומה השמאלית יש 2 אונות קטנות, אם נחסרה אחת מהאונות או יתרה או התחלף בצדדים טרפה. מרימר הכשיר בהמה שהיה אונה נוספת בריאה באחד הצדדים אבל אם יש אונה נוספת שלא כסדר האומות כלומר על גב אחת האומות או בין הערוגות מלמטה וכן אם חסר אונה או התחלף טרפה. בכל הבהמות שרועות יש ריאה נוספת שנקראת 'עינוניתא דוורדא' שנמצאת בצד הפונה לבטן בין האונות הימניות שלא כסדר גדילתם ונראית כעיגול וורוד ואינה טריפה, אבל אם נמצאת בגב הריאות הפונה לשדרה או בצד שמאל אפילו קטנה כעלה הדס טרפה.

רפרם אמר שריאה הדומה לבקעת עצים טרפה, ייתכן שהתכוון שהיא נפוחה ונראית לבנה כמו בקעת, ייתכן שהתכוון שהיא קשה ומרגישה כמו בקעת, וייתכן שהתכוון שהיא חלקה ולא רואים עליה חילוק לאונות שונות בבקעת.

רבא אמר שריאה שהשתנה צבעה לתכלת או ירוק ככרתי או אדום כשר משום שעתיד להבריא אבל שחור פסול משום שבוודאי